

N:o 20.

Ankom till Riksdagens kansli den 8 februari 1900, kl. 12 midd.

Utlåtande, angående riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit, sedan ansvarsfrihet senast tillerkändes fullmäktige i nämnda kontor.

(R. A.)

Sedan statsutskottet tagit kännedom om den af Riksdagens år 1899 församlade revisorer afgifna berättelse om granskningen af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, hvilken berättelse till utskottet remitterats och bland kamrarnes ledamöter i tryck utdelats, samt genomläst de protokoll, hvilka blifvit hos fullmäktige i riksgäldskontoret förda efter den 28 september 1899, med hvilken dag revisorerernas protokollsgranskning slutade, till och med den 18 januari 1900, å hvilken dag fullmäktiges berättelse till innevarande års Riksdag blifvit afgifven, får utskottet nu meddela yttrande med anledning af berörda, sålunda verkställda granskning.

1:o.

Angående skilnaden mellan statens utgifter för jernvägslån och statens inkomster dels af behållna trafikmedel, dels af enskilda jernvägsaktiebolags annuitetsliqvider.

Bih. till Riksd. Prot. 1900. 4 Saml. 1 Afd. 15 Häft. (N:o 20).

1

Till fullföljande af de i ofvan angifna afseende af föregående Riksdagars statsutskott lemnade uppgifter får utskottet för det senast tilländagångna året 1899 meddela följande siffror:

Till statskontoret levererad behållning af trafikinkomster å statens jernvägar	kr. 10,500,000: —
Till riksgäldskontoret inbetald ränta å lånen till enskilda jernvägar*)	kr. 2,013,115: 86
Amortering å dito	» 2,216,620: 57
	» 4,229,736: 43
	<u>kr. 14,729,736: 43</u>

Af riksgäldskontoret utbetald ränta å de fonderade statslånen kr. 10,455,842: 33.

Med anledning deraf att i denna post ingår räntadels å medel, som upplånats för odlingslånefondens räkning och till fortsatt utveckling af statens telefonväsende, dels ock å den del, 25 millioner kronor, af valutan för 1899 års statslån, som ställts till riksbankens förfogande, bör från ofvan utförda räntepost afdragas:

af statskontoret inbetald ränta å försträckningar till odlingslånefonden kr. 177,969: 43

af telegrafverket betald ränta å lyftade medel för utveckling af statens telefonväsende » 223,052: 08

Transport kr. 401,021: 51. kr. 10,455,842: 33. kr. 14,729,736: 43

*) Den för år 1899 debiterade räntan utgjorde 2,058,247 kronor 43 öre.

Transport	401,021: 51.	kr. 10,455,842: 33.	kr. 14,729,736: 43
af riksbanken erlagd ränta å förberörda 25 millioner kronor	kr. 527,859: 44	» 928,880: 95	
		<u>kr. 9,526,961: 38</u>	

Deremot skall härtill läggas ränta å de i följd af vestkustbanans förvärfvande af staten öfvertagna obligationslån	kr. 77,972: 50		
och kommunlån	» 43,189: 54	» 121,162: 04	
		<u>» 121,162: 04</u>	

utvisande dessa summor en stats ränteutgift å upplåningen för jernvägar af kr. 9,648,123: 42.

Enligt gällande amorteringsplaner verkställd kapitalafbetalning å de fonderade statslånen kr. 2,254,388: 89

Stadgad afsättning till amortering å dito . . . » 671,979: 23

Kapitalafbetalning å öfvertagna obligationslån . . . » 920,000: —

Dito å öfvertagna kommunlån . . . » 21,862: 27 » 3,868,230: 39 » 13,516,353: 81

Öfverskott statsverket till godo kr. 1,213,382: 62.

Härvid är ytterligare att märka, att å vissa lån till enskilda jernvägsanläggningar för år 1899 upplupit ränta, med hvars erläggande anstånd af Riksdagen medgifvits, men hvilken räntefordran i sjelfva verket utgör ett riksgäldskontorets under året uppkomna tillgodohafvande

hos enskilda järnvägar. Detta räntebelopp uppgår till 73,373 kronor 97 öre.

2:o.

Fullmäktige hafva å sid. 10—16 af sin den 18 sistlidne januari till Riksdagen afgifna, i statsutskottets memorial n:o 1 intagna berättelse meddelat, hvilka då *till betalning förfallna annuitetsbelopp* å de från riksgäldskontoret till kanal- och järnvägsanläggningars utförande samt till byggnader utgifna lån *icke* vid nämnda tid blifvit af vederbörande gäldade. Enligt hvad utskottet inhemtat, har efter berättelsens afgifvande icke inträffat annan förändring i berörda hänseende, än att Hernösand—Sollefteå järnvägsaktiebolag i ytterligare afräkning å 1898 års annuitet samt till gäldande af upplupen öfverränta inbetalt 50,000 kronor.

Till jemförelse mellan förhållandena under de senast förflutna åren vill utskottet här meddela, att riksgäldskontorets fordran för förfallna men icke verkställda inbetalningar å utgifna lån för enskilda järnvägar, kanal- och slussanläggningar m. m. — oberäknadt resterande ränta å inköpta Bergslagernas 5 % obligationer af år 1874, hvilken ränta enligt beslut af 1891 års Riksdag kapitaliserats med numera infriade 4 % obligationer å 1,707,800 kronor — uppgått till följande belopp, nemligen:

vid början af år 1891	kr.	925,259: 44
» » » » 1892	»	1,141,074: 60
» » » » 1893	»	1,389,751: 24
» » » » 1894	»	1,749,591: 60
» » » » 1895	»	1,955,930: 41
» » » » 1896	»	2,320,768: 10
» » » » 1897	»	2,486,682: 85
» » » » 1898	»	2,336,180: 09
» » » » 1899	»	1,909,558: 73
» » » » 1900	»	2,031,872: 33.

3:o.

Hvad i revisorernas berättelse om granskning af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning blifvit i särskilda afseenden anmärkt eller erin-

radt har utskottet funnit dels hafva medfört åsyftad rättelse, dels icke vara af beskaffenhet att från utskottets sida påkalla något yttrande; och har utskottet funnit hvad vid läsningen af fullmäktiges protokoll förekommit ej böra föranleda någon utskottets anmälan eller hemställan.

4:o.

Granskningen af fullmäktiges gemensamt med fullmäktige i riksbanken vidtagna åtgärder för utförande af det fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamt lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus har öfverlemnats till behandling af sammansatt stats- och bankoutskott.

5:o.

Angående ansvarsfrihet för riksgäldskontorets styrelse.

Då utskottet vid den nu verkställda granskningen af riksgäldskontorets styrelse och förvaltning funnit fullmäktige i nämnda kontor hafva med nit och omsorg uppfyllt sitt viktiga och ansvarsfulla kall, tillstyrker utskottet,

att fullmäktige må tillerkännas full ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i deras protokoll från den 19 januari 1899 till och med den 18 januari 1900.

Stockholm den 8 februari 1900.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.